بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު/ އުތުރު ބައި
ހދ.ކުޅުދުއްފުށި،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-N-A/22
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ނިސާރު
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A089939
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ގ. [illegible] / ސ. މީދޫ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ. [illegible] / ސ. މީދޫ

- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް:

* ނަން: އަލި ވަޙީދު
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A045358
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible] / [illegible]
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible] / [illegible]

* ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 18 ޞަފަރު 1441
17 އޮކްޓޫބަރު 2019

* ނިމުނު ތާރީޚް: 08 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
05 ނޮވެމްބަރު 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 25/F10C/2018
- ނިންމި ކޯޓު: [illegible] ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ގެއްލުމުގެ ބަދަލުހޯދުން
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 15 މާރިޗު 2018
- ނިމުނު ތާރީޚް: 24 ޖޫން 2019
- މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރި އޭދަފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ދ. [illegible] [illegible] ނިސާރު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A089939) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. މިމައްސަލައިގައި، އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަކީ ބ. އޭދަފުށި / [illegible]، އަލި ވަޙީދު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A045358) އެވެ.

- **ހުށަހެޅުނު ނުކުތާތައް:**

-01 އިސްތިއުނާފު މިކުރަނީ މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރި އޭދަފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ [illegible] ޚިލާފަށް، [illegible] [illegible]/ ދ. [illegible]، ނިސާރު އާއި ބ.އޭދަފުށި / [illegible]، އަލި ވަޙީދާއި ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން [illegible] އަލި ވަޙީދުގެ [illegible] ނިސާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ބ.އޭދަފުށި، [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]، އަލި ވަޙީދު [illegible]

ފަރާތުން ނަގާފައިވާތީ؛ އަދި ތަން އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި އަނބުރާ ހަވާލުކުރަން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން [illegible]، ދަޢުވާކުރި ފަރާތަށް [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދައިދިނުމާއި، ތަނުގައިވާ ތަކެއްޗާއި [illegible] ނަގާފައިވާ ފައިސާ ހޯދުމަށް އަދި [illegible] [illegible] ނިސާރު ކުއްޔަށް [illegible]، ރ. އުނގޫފާރު / [illegible]، ނިސާރުގެ [illegible] [illegible] 05 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ތަނެއް [illegible]، އާ [illegible] [illegible] އެ މަސައްކަތް (ގެ [illegible]، [illegible] ފަދަ) ކުރުމަށް ނިސާރު އާ [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމުގައި، ނިސާރުގެ ފަރާތުން ތަން [illegible] ތަނުގައި [illegible]، ނިސާރުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ނަގައިގެން [illegible] ގެންގޮސްފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ފައިސާ ނިސާރުގެ ނަމުގައި [illegible] [illegible] ނަގައި، ތަނުގައި [illegible] [illegible]، ތަނުގައި ހުރި ނިސާރުގެ ތަކެތި ހިފަހައްޓާފައިވާ ކަމަށާއި، މިފަދައިން [illegible] ޢަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން ނިސާރު [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، ނަގާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ނިސާރު އާ [illegible] ކަމަށާއި، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] ނަގާފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] ނިސާރުގެ [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އަދި [illegible] 02 (ދޭއް) [illegible] -/5568ރ (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށް) ރުފިޔާ އާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -/15000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] [illegible] 2017 އިން ފެށިގެން 27 ފެބުރުއަރީ 2018 އާއި ހަމައަށް -/56180.87ރ (ފަންސާސް ހަހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ރުފިޔާ އަށްޑިހަ ހަތް ލާރި) ރުފިޔާ އާއި، ނިސާރުގެ ފަރާތުން ކުއްޔަށް [illegible] ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ނިސާރުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިސާރުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] އަދި [illegible] -/450000ރ (ހަތަރުލައްކަ
ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) އާއި، [illegible]
[illegible] -/110000(އެއްލައްކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) އާއި [illegible]
[illegible] 180055.20ރ (އެއްލައްކަ [illegible] ފަސް ރުފިޔާ
[illegible]) އާއި، [illegible] -/40000ރ (ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ)
[illegible] 838378.931 (އަށްލައްކަ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] ●. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ●. [illegible] / [illegible]، ދ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ●. [illegible] [illegible] ދ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

●. [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] އާއި، ދ. [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ●. [illegible] / [illegible]، ދ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] -/15000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] ނޮވެމްބަރު 2017 އިން ފެށިގެން 27 ފެބްރުއަރީ 2018 އާއި [illegible] 56180.87 (ފަންސާސް ހަހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ރުފިޔާ އަށްޑިހަ ހަތް ލާރި) ރުފިޔާ އާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ●. [illegible] / [illegible]، [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ●. [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ●. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 180055.20ރ (އެއްލައްކަ އަށްޑިހަހާސް ފަންސާސް ފަސް ރުފިޔާ ވިހި ލާރި)ގެ [illegible]

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައިވާތީ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ތަން އިމާރާތް ކުރުމަށް ދިނީ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި 180055.20ރ (އެއްލައްކަ އަށްޔާހާސް ފަންސާސް ފަސް ރުފިޔާ ވިހިލާރި) އާއި، ވަކީލު ފީގެ ގޮތުގައި -/40000ރ (ސާޅީސް ހާސް ރުފިޔާ) އާއިއެކު ޖުމުލަ 276236/07 (ދެލައްކަ ހަތްދިހަ ހަހާސް ދުއިސައްތަ ތިރީސް ހަ ރުފިޔާ ހަތް ލާރި) މިއަދު 24 ޖޫން 2019 ދުވަހުން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ގ. ޒަވްޖް ސިނާރު އަށް ދައްކައިދިނުމަށް މިކޯޓުން (ހ. އަތޮޅު މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން) ދައްކުވަން ހ. އަތޮޅު / ބަނޑާރުގެ ވަކި ފައިދާއަށް އަންގައި،

ދަޢުވާ ކުރެއްވުމުން ނަގާފައިވާ ފުރި އާޢިރާއު ކޮންސަލްޓަންޓުންގެ ސަރަވޭން އެފަރާތުން ކުރުވުން އައީ މަސައްކަތުގެ އިބްތިދާއީ މާރކެޓު ގައިޑްލައިންސްގެ ސަރަވޭން މަހުއްގެ މަސައްކަތް ލިބޭ މަސްދު ކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދުގެ މަސައްކަތް ސަޕޯޓު އަދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ލިޔުމުން ގޮސް އާޢިރާކަން ޙިސާބުކުރެވޭނެ، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ -/450000ރ (ހަތަރުލައްކަ ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުން ޝަރުޢީކޮށްދިނުމަށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ނަގާފައިވާ ކަމަށްބުނެ ޕްރޮޖެކްޓް އާޢިރާކަން ސާބިތުކުރި ކަންތައްތަކާ ނުވާކަން ސާބިތު ކަންތައްތަކެއްކަމަށް ދެއްކުމުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ -/110000ރ (އެއްލައްކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ)ގެ ބަދަލާއި، އަދި ދަޢުވާ ކުރެއްވުމުން ކަންތައްތަކާ މަސައްކަތްކުރުމުގެ އަގުގެ ތެރެއިން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ނުދީ ބަދަލުގައި އެނޫނަސް ފައިސާގެ ބާކީ ހުކުމްކޮށްދެއްވުމަށް މި ފައިސާ އާއި، ޙ.އަތޮޅު މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 14/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި އެއްގޮތަށް ސިނާރު އަދަދު ކަންތައްތަކާއި، ބަދަލުގައި ގާނޫނީ ތަރުތީބުން ބާކީ ނުކުތުމު ސަރަޙައްދު ނުކުތުމު ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވަމުންދާ ތަރުތީބު ދެއްކުމަށް އިތުރު ގޮތުން ނުވަތަ ސަރަޙައްދު ކުރުމަށް ހަރަދުވާ ފޮތި ޗެކުގަ ތަކެތިގެ އަގުގެ 02 (ދޭއް) އިންސައްތަ ކަމުގައިވާ -/5568ރ (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށެއް) ރުފިޔާ ނަގައިދިނުން ޝަރުޢީކޮށް ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރައްވާށެވެ." މިގޮތަށް ޙުކުމްކުރައްވާފައިކަން އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮތެވެ.

02- މި ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެ މައްސަލަ ފާސްކުރެވިފައި ދަށުކޯޓު ޙ.އަތޮޅު މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކުރައްވާފައި ގޮތުން ގ. ޒަވްޖް ސިނާރުގެ ފަރާތުން

ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް އެނުކުތާތަކާ މެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރަހައްދުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible].

* ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ބ. އޭދަފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 14/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި [illegible] ބައްލަވައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލުން އެދިފައިވާ 5568/- (ފަސްހާސްފަސްސަތޭކަ [illegible]) ރުފިޔާ ނަގައިދިނުން ނުޖެހޭކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

* ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލާގައި ހިމެނޭ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 110000.00 (އެއްލައްކަ ދިހަހާސް) ރުފިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

03- [illegible] [illegible] އޭދަފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރަހައްދުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.1- ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ށ. އަތޮޅު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 14/F10C/2018

ޝާހިދުންގެ ބަޔާނާއި އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދާކަމަށް ބެލުނުތީ، ތަހުގީގުގައި ފުލުހުންގެ ބޭނުން ނުކުރުވި ސަބަބުން ނުކުރެވި ގަސްދުކޮށްފައިވާ އަމަލުތަކަށް ދަޢުވާކުރެވޭ ޖުމްލަ ބަދަލަށް ދިނުމަށް -/5568ރ (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށް)ރުފިޔާ ނަގާފައިވުން ނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާގެ މަރުޙަލާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢުގައި ވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބުނެ، ދ. (ހ) 5 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރެވޭ ކަމަށް ބުނެ، ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން ބަޔާނުގައި ށ. އަތޮޅު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 14/F10C/2018 ދަޢުވާގެ ޝާހިދުގެ ފުލުހުން ދިފާޢުގެ ޝަހާދަތުގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ދިފާޢުގެ ޝަހާދަތުގެ ހައިކޯޓުގެ ބުނެވޭ ސަބަބުތަކުގެ ކަމާބެހޭ ކަމަށްވާތީ، އެހެންވީ ސާބިތު ކަމަށް ދިފާޢުގެ ޝަހާދަތުގެ ކަމާބެހޭ ހައިކޯޓުގައި ހިނގާ ފަރާތުގެ އިސްތިއުނާފު ފޯރުކޮށް ބުނެވޭ ކަމަށް، ބުނާ ފުރުޞަތު ކަމާބެހޭ ސާކިރީގައި ދަޢުވާގެ ފުލުހުން ބުނާފައިވޭ، "... ދަޢުވާ ކުރާ ބައި ފަރާތު އެއް ފަހަރެއް މިހިރަކަން ދިނުމަށް ތަޙުގީގާތު ބުނާ ހިނގާ ބުނެ ދިފާޢުގެ ފުލުހުން އެއް ކަމެއް ދަޢުވާކުރިން." މިފަހަރު ކަމެއް "މި އެއްގެ އަދި ފުރުޞަތުގެ ބުނާފައި ބައި ފަހަރު އިއުތިރާފު ނުކުރާ ކަމެއްނުވާނެ، އެހެން އެކަށީ ހިންގި ބޭނުން" ކަމެއް އެއަށްފަހު "...އަރުވަންޏާ ބޭނުމީ ގެންގޮސް ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް 02 ވަނަ ދުވަސް އެއް އެއްގެ ދިޔަ ފޮނުވީ. އެގޮތަށް ސިޓީގެ ފުލުހުން އެރުން." މިފަހަރު ބައްދަލު ކުރަމުން އުޅުނުން، އެދެވިފައިވާގެ ބުނާ ކުރަމުންދޭ، ށ.އަތޮޅު ބަލައިގެ އަދި ފަހަރު ގެ ސަރުކާރު ތަޙުގީގަށް ކުރަމުންދޭ ބަޔާންކުރުމުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ މިއަހަރު (21 މެއި 2018) ފެށިގެން 02 (ދޭއް) ވަނަ ދުވަހުގެ ބައިގައި އެ ދުވަސްދުވަހު، ބަޔާން ހުށަހަޅާފައިވާ ވާތީ، ދ.އަތޮޅު ސިޓީގެ އަހަރު އެހެން ކަމެއް އެދުން އަރުވައިފި، ށ.އަތޮޅު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:14/F10C/2018 ދަޢުވާގެ އެއްގޮތަށް އަމަލު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ދަޢުވާއާ ހައިކޯޓުގެ އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އަރުވައިފި، އެހެންކަމުން އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހެޅި ކަމަށް ބުނާކަމުގެ އެއީ ބަލައިގަނެވޭ ބުނުމެއް ނޫންކަމެއް،

މިގޮތުން، ބައްޕަފުޅަކު ގެންގޮސް ހުރި ތަޙުގީގާތު ސަރުކާރު ކުރުމަށް ހިނގާ ގޮތަށް ހިންގާ ކަމަށްވާތީ، ބައިގެ ޖުމުލަ އަހަރު 02 (ދޭއް) އިންސައްތަ އެއީ އެއްބަސްވުމަށް ދިފާޢުގައި

ގެއްލުން ނުވަތަ ސަރުކާރަށް ކުރުމުގެ ޚަރަދުގެ ޒިންމާގައި ދިޔުމަށް (assume) ކުރެވިގެން ކަމާއި، އެޚަރަދު ރިސްކް ކުރުވިފައިވާ ގޮތް، ދައުލަތް ހުރަހަކީ ޒިންމާގައި ބައިން ކަންތައް އޮންނަންޖެހޭ ދައުލަތް ކުރި ޙައްލުން ހުރަހެއް ހުށަހަޅާ ބައިންގައި ޒިންމާކުރާ ގޮތުގައި ދައުލަތް ހުރަހަކީ ޒިންމާގައި ވަކި ހަމައެކަނި ބައިންވެރިޔަ ދިޔުމަށް ކުރިން އަސާސީކަމާއި، އެހެން އެއްވެސް ތިރީސްއާ ބައިން ކަންކަމާ ނުވުމާކަމާއި، އެހެންކަމުން، ބައިންވެރިޔަ މުސްތަޤްބަލުގައި ނިސްބަތް ބޮޑު ނަތީޖާ ގެއްލުން ތިލި ވިޔަފާރި ދިރާސާތަކުގެ ދަރަޖައިގައި ބަލައިލާ މުއްދަތާއި އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިތުބާރުހުރި ވިޔަފާރި ގެއްލުމާއި އެގޮތުގެ ބޭނުމާއި އަދި އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިތުބާރުހުރި އާމްދަނީ ކުރިއަށްދާނެ ކަމަށް ގޮތަށް ކުރިންވެސް ސަރުކާރުގެ އިސްރާފު ތަކެތި ހަރަދު އެނގިގެން މަސްތަކުގެ ބައިންވެރިޔަ ބަދަލު ނަގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އެމުސްތަޤްބަލުގެ ކުރިން ސަރުކާރު ސަރުކާރަށް އެކަމުގެ ސަބަބުން ސިފައިގެ ވިޔަފާރި އެކަމުގައި ބައިވެރިވާ އެދި އެބައިން މުސްތަޤްބަލުގެ ރިސްކް ދެނެގަނެ 03 (ތިނެއް) ދުވަހަކުން ބަދަލު ކުރުމަކަށް ނިސްބަތް ބަދަލުވާނެ ގޮތުން އެކަމުގެ ބަޔާނެއް ދެކޭކަން ހުށަހަޅައި ނިންމާފައެވެ.

3.2- ދެވަނަ ކަމަކީ: އިސްތިޞްނާޢުކުރުމާ މުޢާމަލާތުގައި ހިމެނޭ ތަން އިސްތިޞްނާޢު ޢަޤްދާ

ހަވާލުން އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްތިޞްނާޢުކުރި ހަވާލުކުރަން ނިންމާފައިވާ މާލީގޮތުން ބައިވެރިވާ ރަށްވެހި ނުކުރުވިފައިވާ އެފަރާތުގައި މުސާރައާއި ކުރުމުން ބެހޭގޮތުން އެގޮތް ބަދަލު އަދި ވަކިން ކުރެވުނު ސަރުކާރުން އިސްތިޞްނާޢު ކުރުވާނެ ރަށްވެހިން ހިނގާ ހުރި، އިސްތިޞްނާޢުކުރި ހަވާލު އެއްބަސްވުމުގައި އިސްތިޞްނާޢު ޢަޤްދާ ހަވާލުން ބިލްޑިންގުގަނޑުގެ އެއްވެސްތަކެއް، އެކަށީގެން ރާއްޖޭގެ ބޭރުން ޓެންޑަރު ހުށަހަޅާފައިވާ 110,000.00 (އެއްލައްކަ ދިހަހާސް) ރުފިޔާ ތަކެއްޗާއިގެން ތަސްދީޤުވެފައިވާ 23 ވަނަ މާއްދާގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބިލްކުރުމަށް ބާކީ ހުރިހާ ނަގާފައިވާ ބަދަލު، އިސްތިޞްނާޢު ކުރުވިފައިވާ ވެސްއެއް އެއްކޮށް ހުށަހަޅައިވާ ބަންދަރުގެ ސެކްޝަން ނަންބަރު:2017-07-0003 ޤާނޫނުގެ ޓެންޑަރު ޤަރާރު ދިރާސާގެ ނަންބަރު:B201708-02301 ބޭންކް ޑިޕޮޒިޓް ބަލައިގެން، ކުރިން ބަދަލު ކުރި ބޭންކް ޑިޕޮޒިޓް، 29 ޖޫނު 2017 ގައި ހުށަހަޅައިފައިވާ ކަމާއި، އަދި ހަމަ މިބަދަލު ކުރުވުނު ބޭންކް ޑިޕޮޒިޓް، 01 އޮގަސްޓް 2017 ގައި ހުށަހަޅައިފައިވާ ކަމާއި، ހައިކޯޓުގެ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގައި ނިސްބަތް ބަދަލު

ކޮށްފައިވާ ގޮތުން، ދުވަހުގައި ބަދަލު އަރުވައި ސިޔާސަތު ހަވާލުވެ މަސައްކަތް އަދި ވަޒީފާގެ ފަރާތުން ހުއްޓުވި 2017 ނޮވެމްބަރު މަހުގެ ފުރަތަމަ ދުވަހުން ފެށިގެން، ބައްޔަކާހުރި ކުންފުނީގެ ތަކުރާރު، އަދި ވެރިޔާ ގުޅުންހުރި ބަދަލު އުޅުއްވަމުން ބައްޔަކާއި އިތުރުވެފައި ގެއްލިވަނީ 03 (ތިނެއް) މަހަށްވުރެ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުކުމުން ބަޔާން ކުރާ، އުފެއްދުމާއި ނިސްބަތްވާ ހަމަޖެހިފައި ގޮތުގައި، އެއްބަސްވުމާއި އިރާދަކުރެއްވި ކަމާއި އެއްގޮތަށް މަސައްކަތް އެއްބަސްވުން ނިންމަ ގުޅުން ފިޔަވައި ކަން އެގޮތް އެއްގޮތަށް ހުރަހެއްނެތި ނިސްބަތްވި އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ބައްޔާގެ ކޯރޓްވެސް "ހާމް ބިލްޑަރސް" ނިސްބަތް (A089939) ކަމަށް ވާއިރު، ވިޔަފާރި ކުރުމަށް ސަރުކާރުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ދިވެހި ހުއްދަ ބަލާއިރު، ހުކުމަކުން (2016 ސެޕްޓެމްބަރު 21) 320C/2016/16:ނަންބަރު ހުކުމްކުރެއްވި ބައްލަވައި ކަމަށް ބާއި "އިބްރާހީމް މުނީރު ވިލާތުގެ ހުކުމް" އެއްކަމާއި، އެއްބަސްވުމުގައި ވިޔަފާރީގެ ނަމުގައި ގޮތުގައި ބައްޔާ ކޯޓްވެސް، "ހާމް ބިލްޑަރސް" ކަމާއި، ދަށުކޮށްގައި ދަޢުވާ ކުރި ޚަރަދުތަކާއި ދައުލަތް ކުރި ވަކިން ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ބަޔާނެއް، ބައިވެރިން ހަމަހަމަ މުވައްޒަފުން އާއި "ކުންފުންޏެއް" (company) ކަމަށް ބައްޔާ ކޯޓުވެސް ކަމާއި އަދި ބައި ހަމަހަމަ މުވައްޒަފު "އަމިއްލަ ވިޔަފާރި" (sole proprietorship) އެއްކަމަށް ދަރަނި ގަބޫލުކޮށް ފިޔަވައި ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރިތަކާއި، ނަމަވެސް މިއީ ކުންފުންޏެއްގެ ވިޔަފާރިއެއްކަން ދަރަނިތަކުގެ ޒިންމާއެއްގެ ހަވާލުކުރި އެއްޗެއް ނިސްބަތްވީ އެކަން ދަރަނިތަކުން ކަން ހަމަވާކަން ސަރުކާރުގެ ވިޔަފާރި ނިސްބަތްވީ، ދައުލަތް ކަން ހަމަވާން ދައުލަ ވިޔަފާރީ އެކިގޮތް ޚާއްޞަވެގެން ކަނޑައެޅިފައި މުޢާމަލާތު، ގޮތް އަދާކުރާ ގުޅުމުގެ މުޢާމަލާތު ކަމާއި އިދާރީ ބަދަލު ވިޔަފާރިގެ ހުކުމް އާއި މިބައިން ކަން މުޢާމަލާތާއި ގުޅޭ ޒިންމާވާނެ އެކަން ނިސްބަތްވީ، އިސްތިސްނާ ކަން ހަމަވާން ދަރަނިތަކަށް ހުކުމްކުރާ ފަރާތަކުން ވަކިވެގެން ބިނާކޮށް ގޮތުން ވަރަށް ނިސްބަތް ނުލިބުނު ދަރަނިތަކުން ނިޔާވެގެން ނިކުމެގެން ކަމާއި ހުކުމް ހުކުމާއެކު ނިސްބަތްވެއެވެ.

މީގެ، ބައްޔަކުވެރިޔާ ސަލާމަތްވުން އެކަން ހުކުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މިޝަރީޢަތް ބެލި ފަސްނަހަރަކަން ގޮތުން ހުކުމެއް، މުޢާމަލާތުގެ ދަރަނިތަކަށް އެކަމާއި ފޯސްޓްކޮށް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޝަރީޢަތުގެ ބާރުވީ ގޮތުން، އިސްތިސްނާވާ ކަން ށ.ފުނަދޫ ސިވިލް ކުރުމަށް ނިކުމެވެނީ ގޮތުން އެޝަރީޢަތުގެ ބާރުވަން ބަދަލު ގުޅޭގޮތުން ސަބަބުގައި ނިސްބަތްވާނެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

[illegible]، އިސްވެ [illegible] ކުރުމުން ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާން ކުރުމުން ކަންކަން [illegible] ހުރުމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] ބ.ހިތާދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 25/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާއިން، އިސްތިއުނާފު ކުރި [illegible] ނިސާރު ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން އެޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް ބަދަލެއް ގެނެސްދޭންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ތިން ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރީމެވެ.